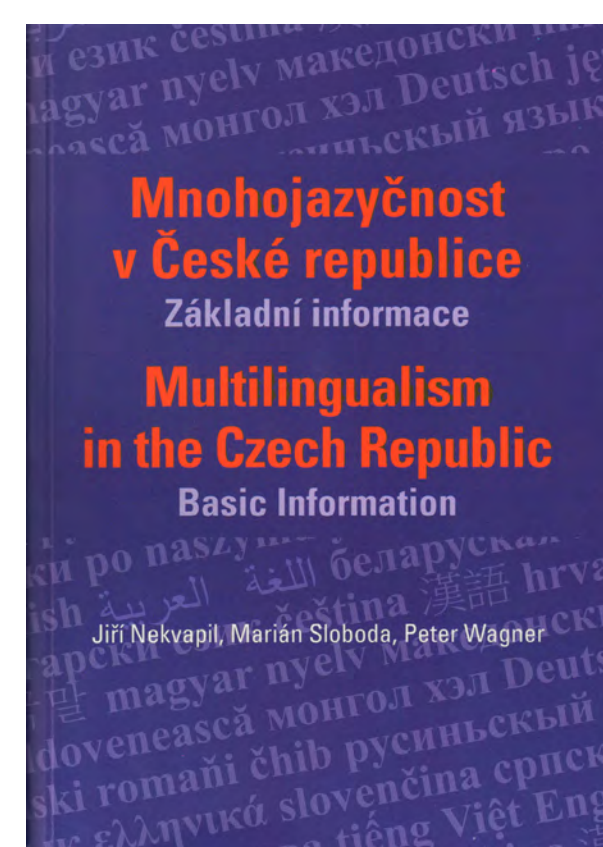

Co je to bilingvismus a multilingvismus?

Bilingvismus neboli dvojjazyčnost je, velmi obecně řečeno, spoluexistence dvou jazyků, ať už jako vlastnost člověka, který ve svém každodenním životě užívá dva jazyky, nebo jako vlastnost společnosti, v níž spolu žijí lidé mluvící dvěma různými jazyky. V případě multilingvismu (mnohojazyčnosti) jde o spoluexistenci více jazyků. V současné době je patrná tendence mluvit o „multilingvismu“ místo o „bilingvismu“. Souvisí to s uvědoměním si toho, že užívání nebo znalost více jazyků než pouze jednoho či dvou je v současném světě spíše pravidlem než výjimkou. Souvisí to také s politikou Evropské unie v oblasti vyučování jazyků známou pod heslem „mateřský jazyk plus dva další“ – jinak řečeno, každý obyvatel EU by měl vedle svého mateřského jazyka umět alespoň dva další.

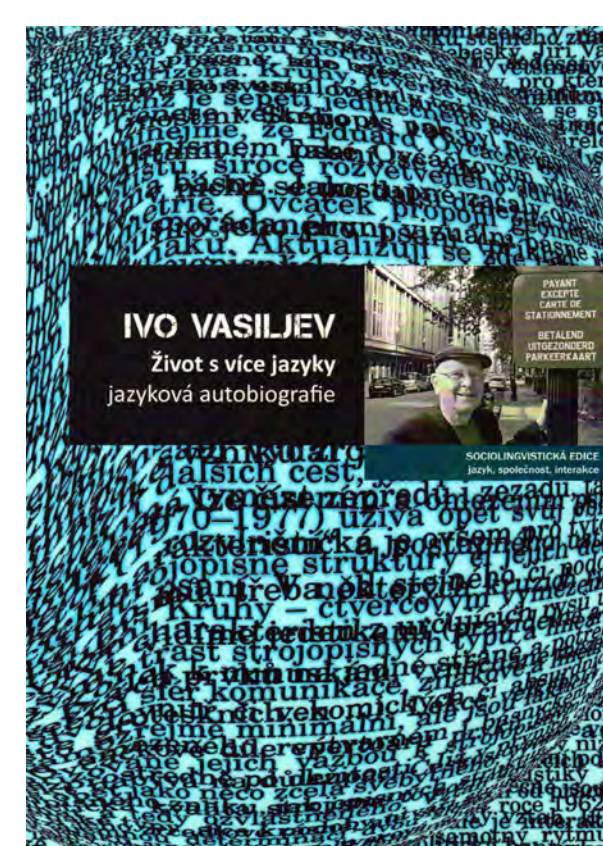
JIŘÍ NEKVAPIL, MARIÁN SLOBODA, PETER WAGNER

Mnohojazyčnost v České republice. Základní informace / Multilingualism in the Czech Republic. Basic Information, Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2009

Počet jazyků a lidí mluvících různými jazyky v České republice neustále roste. Je to v důsledku kontaktů se zahraničím, rozvoje turismu, imigrace, aktivit národnostních menšin a jejich přátel, ale i jazykové výuky. Tato knížka podává základní informace o mnohojazyčnosti v ČR. Po celkovém přehledu jazykové situace představuje více než dvě desítky jazyků užívaných v ČR a soubor vybraných pojmů důležitých z hlediska fungování těchto jazyků. Knížka obsahuje texty jak v češtině, tak v angličtině (obě verze, česká a anglická, se odlišují jen v detailech).

Co je to jazyková autobiografie?

Jazykovou (auto)biografií se rozumí takové biografické vyprávění, v němž vypravěč činí tématem svého vyprávění jazyk, resp. jazyky, především jejich osvojování a užívání. Jazyk však není privátní záležitostí; člověk se ho učí od někoho, užívá ho s někým (ve své rodině, mimo ni), a proto se v jazykových autobiografiích nutně objevují aspekty „cizích“ biografí, např. jazykové biografie rodinné a obecně různě obsáhlé aspekty jazykových situací celého společenství. Právě tato skutečnost umožňuje, aby analýzou jazykových (auto)biografií byly získány poznatky o jazykových situacích.

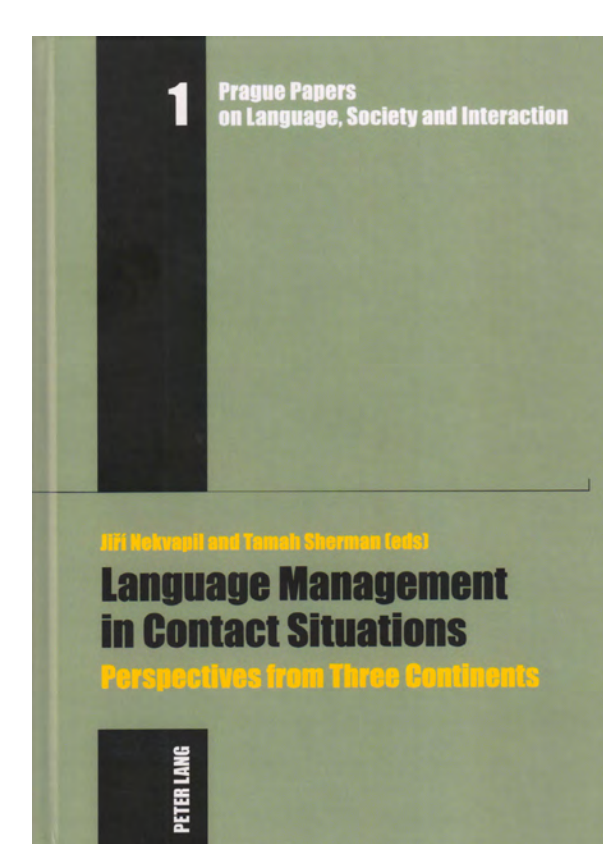
IVO VASILJEV

Život s více jazyky: Jazyková autobiografie, Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2011

Přední český lingvista a orientalista líčí své zkušenosti s osvojováním a užíváním mnoha jazyků v mladém i pokročilém věku. Jeho životní příběh dokládá, že ovládnutí více jazyků nesouvisí ani tak s vrozeným nadáním jako s příležitostmi, které člověku poskytují rodina a okolí. V tom se autor utvrdil, když pobýval v zemích jako Belgie, Singapur či Malajsie, kde je znalost více jazyků všeobecně rozšířena. Touto knihou se obrací především k širokému okruhu rodičů a mladých lidí, kteří se zajímají o jazykové vzdělání, aby se s nimi podělil o své inspirativní zkušenosti.

Co je to jazykový management?

Teorie (rámeček/model) jazykového managementu umožňuje postihnout řadu aspektů jazykových situací. Jde v ní primárně o analýzu jazykového managementu vymezeného jako jakýkoli druh chování vůči jazyku či jako různé formy a projevy pozornosti zaměřené na jazyk nebo jeho užívání. Soustřeďuje se na akty a aktivity jednotlivých mluvčích (jako povšimnutí, hodnocení...), ale i institucí různé složitosti (počínaje rodinou a konče např. ministerstvem školství), hledá souvislosti mezi aktivitami mluvčích na jedné straně a aktivitami institucí na straně druhé a jazykové aktivity vidí v souvislostech komunikačních a sociokulturních. Více informací viz na nové stránce jazykového managementu: <http://languagemanagement.ff.cuni.cz>

JIŘÍ NEKVAPIL, TAMAH SHERMAN (eds.), *Language Management in Contact Situations: Perspectives from Three Continents*, Peter Lang, Frankfurt am Main 2009

The authors of this volume analyze language contact situations emerging in East and Central Europe, Australia, and Japan. The individual chapters focus on language problems which appear in concrete interactions between speakers of various languages. The objective of the book is to demonstrate the capacity of the language management framework on the basis of highly diversified empirical material and thus aid in the solving of similar language problems which arise in different types of intercultural contact. The chapters contribute to the forming of a new approach to the processes underlying linguistic diversity, covering both its micro and macro aspects.

